

פרשת וילך

וילך משה וכו'. בן מאה ועשרים שנה אנוכי היום לא אוכל לצאת ולבא (לא, א-ב)

'לא אוכל עוד לצאת ולבא' איני רשאי שנטלה ממני הרשות ונתנה ליהושע, 'אנכי היום' היום מלאו ימי ושנותי ביום זה נולדתי וביום זה אמות. (רש"י).

לכאורה קשה מדוע הקדים רש"י לפרש את סוף הפסוק 'לא אוכל לצאת ולבא', קודם שפירש את תחילת הפסוק 'אנכי היום'.

ונראה לבאר ע"פ המבואר המדרש, דאצל שמואל נאמר 'ויבא ה' ויטיב', ומשמע דה' בא אל שמואל, ואילו במשה נאמר 'ויקרא אל משה' ולא נאמר ויבא ה' אל משה, והטעם משום דשמואל היה הולך לכל מקומות ישראל לשפטם, ולכן חלק הקב"ה כבוד ובא אצלו, אבל משה היה יושב במקומו וכל ישראל באו אליו שישפטם, ולכאורה הדבר תמוה, הרי משה רבנו היה עניו מכל אדם ולמה לא אחז במידת הענוה לילך הוא אצל כל ישראל לשפטם, ובודאי י"ל כיון שידע משה דאם ילך אל כל מקומות ישראל ילך הקב"ה עמו, ומחמת גודל ענותנו לא רצה להטריח את הקב"ה לילך עמו.

ולפ"ז מבוארים היטב דברי רש"י, דהוקשה לו מה שנאמר 'וילך משה' מדוע הלך משה, הרי בכל המקומות מצאנו שמשה ישב וישראל באו אליו ומדוע כאן הלך משה. ולכן פירש"י קודם 'לא אוכל עוד לצאת ולבא', איני רשאי שנטלה ממני הרשות ונתנה ליהושע, וא"כ אין הקב"ה צריך לבא עמו כיון שנסתמו ממנו מעינות החכמה ולכן אחז משה במידת הענוה כשמואל לילך הוא אצל ישראל, ולכן הסמיך רש"י הפירוש על 'לא אוכל לצאת ולבא' לתחילת הפסוק 'וילך משה', להורות דרך מטעם זה שנטלה ממנו הרשות ונתנה ליהושע הלך הוא אצל ישראל.

מקור: רבי שמחה רפפורט